

קביעת מועד סיום כהונתו של מפכ"ל המשטרה

הצעת להחלטה

מחליטים,

1. בהתאם להמלצת ועדת החקירה הממלכתית לחקר אסון מירון, לקבוע כי רב-ניצב יעקב שבתאי יסיים את תפקידו כמפכ"ל המשטרה ביום _____.

דברי הסבר

ביום י"ח באייר התשפ"א (30.4.2021), במהלך הילולת ל"ג בעומר, נגדעה השמחה הגדולה על קברו של רבי שמעון בר יוחאי ואסון כבד התרחש. 45 גברים, נערים וילדים אשר הגיעו לשמוח בשמחת ההילולה, נדחקו ונמחצו בתוך קהל צפוף ביותר עד אשר קיפחו את חייהם. רבים נוספים נפצעו בגוף ובנפש. זהו האסון האזרחי הגדול ביותר בתולדות מדינת ישראל.

ביום י' בתמוז התשפ"א (20.6.2021), החליטה ממשלת ישראל, בהתאם לסעיף 1 לחוק ועדות חקירה, התשכ"ט-1986, להקים ועדת חקירה ממלכתית לחקר האירוע ולשם מניעת הישנותם של אירועים דומים.

במקביל לתהליך החקירה, נוכח הצורך הדחוף לערוך שינויים באתר ובניהול האירוע, הגישה הוועדה שני מסמכי המלצות ביניים לעריכת ההילולה בל"ג בעומר אשר נערכו במהלך עבודתה.

בהתאם להוראות סעיף 15 לחוק ועדות חקירה, תשכ"ט-1968, באוגוסט 2022 שלחה הוועדה הודעות אזהרה ל-18 גורמים אשר מצאה שעלולים להיפגע מן החקירה או מתוצאותיה. לאחר משלוח הודעות האזהרה הועמדו לרשות המוזהרים חומרי חקירה שהוועדה אספה, והוועדה שמעה את טיעוני המוזהרים ואת העדים שביקשו להביא מטעמם במענה להודעות האזהרה.

ביום כ"ו באדר א' התשפ"ד (6.3.2024) הגישה הוועדה לממשלה דין וחשבון סופי.

בשער החמישי לדו"ח הוועדה שעסק באחריות אישית (פרק 27 – דיון בעניינם של מקבלי הודעת האזהרה) דנה הוועדה ביחס למעורבותו של מפכ"ל המשטרה, רב-ניצב יעקב שבתאי.

הוועדה קבעה, כי שבתאי היה מודע לכך שסכנת הצפיפות בהילולה, כפי שהתנהלה במשך שנים, עולה כדי סכנת חיים חמורה וממשית לחיי אדם, ומידע זה כשלעצמו חייב אותו לבחון מחדש את ההנחות שביסוד תוכנית המבצע.

הוועדה קבעה, כי אין לתלות את האירועים רק באופן ביצוע התוכנית בשטח, והתוכנית עצמה לא כללה מענה מספק לסכנת הצפיפות שהייתה צפויה בהילולה.

עוד קבעה הוועדה, כי אישור התוכניות לא ירד לפרטי הביצוע של ויסות הקהל, וכי גישה ביקורתית, המצופה מהדרג המאשר, הייתה מזהה כי תוכנית הוויסות שהוצגה אינה נותנת מענה לסוגיית הצפיפות.

בנוסף נקבע, כי מושכלות יסוד באשר לתפקיד הדרג הממונה ותורת עבודת המטה במשטרה חייבו את המפכ"ל לרדת לעומקם של מרכיבי היסוד של התוכנית המבצעית בשלב אישור התוכניות. כך בוודאי כאשר מדובר במבצע מורכב שמעורבים בו מחוז הצפון, אגף התנועה ואלפי שוטרים, ושיש בו סכנת חיים.

לסיום קבעה הוועדה, כי אין בכך שהיו גורמים נוספים שהביאו לתוצאה הקשה, בכדי לכרסם במשקל הכשלים המיוחדים לשבתאי.

נוכח כל האמור הגיעה הוועדה לכלל מסקנה כי רב-ניצב יעקב שבתאי נושא באחריות אישית בהתאם לממצאים שפורטו בדו"ח הוועדה.

הוועדה קבעה, כי הממצאים שפורטו היו מביאים את הוועדה להמליץ לסיים את תפקידו של רב-ניצב יעקב שבתאי ביום ז' בשבט התשפ"ד (17.1.2024), אך בשל הארכת כהונת המפכ"ל בחצי שנה על רקע המלחמה ובהתחשב בנסיבות מיוחדות אלה, הוועדה מותירה לממשלה לקבוע את המועד הנכון לסיום תפקידו.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

אין

תקציב

לא רלוונטי

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

יובא בהמשך

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

אין

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

סיווגים

סיווג ראשי: 01 ביצועי;

תחום פעולה עיקרי: 06 המגזר הציבורי;

מוגש על ידי השר לביטחון לאומי

כ"י אייר תשפ"ד

28 מאי 2024